

F O A I E

пентрѣ

МШТЕ, ШМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 35.

Luni, 30. August.

1843.

ЧЕ ЛІМБЪ ЕСТЕ ЛІМБА РОМЪНИЛОР?

D. професор J. K. Schuller дела Сивіѣ дн Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde 1843 словози іаръш о дисертацие филолоцикь асѣпра лѣмвѣй ромъне, саѣ кѣт о пѣмѣще Длѣ „рѣтѣнѣче,“ дн кареа дшѣ релѣѣ тема дела 1831 трактатѣ дн Argumentorum de latinitate linguae valachicae seu rumunicae Epicrisis шѣ се сілі а доведѣ, кѣ лѣмва ромънѣ пѣ преа поате фѣ адѣсѣ дн Italia, чѣ кѣ еа ар традѣне маѣ тѣлт кѣтре чеа готѣкѣ, адеѣѣ ѣертманѣ, де тнде ар зрѣта, кѣ Ромънѣй ар фѣ зп аместек де Гоцѣ. Нѣ кѣ доарѣ Ромънілор ар тревѣи сѣ ле фѣе рѣшѣне, дакѣ с'ар траѣе орѣ дн Гоцѣ орѣ дн Дачѣ, чѣ сѣнгѣр пентрѣ іѣвѣреа де адеѣѣѣр фачем ачѣ

о мѣкѣ алѣтѣраре а лѣмвѣй ромънецѣ кѣтре латѣна, пентрѣ ка шѣ четѣторѣй, карѣй пѣ кѣпоск не ачеаста дн зрѣтѣ саѣ не чеа днпѣтѣе, сѣ поатѣ жѣдека фѣрѣ патѣтѣѣ, каре ва фѣ авѣнд дрептате, D. Шѣллер, саѣ Ромънѣй, карѣй вѣд вѣне, кѣ каре лѣмвѣ есте рѣдѣтѣ лѣмва лор.

D. E. Мѣргѣ дн картеа са пемдаскѣ Widerlegung der Abhandlung etc. тѣпѣрѣтѣ ла 1830 дн Бѣда, не дѣмѣзѣртѣшѣй нѣще кѣпѣтѣче попѣларе ромънецѣ скрѣсе кѣ лѣтере латѣне, апоѣ традѣсе шѣ дн лѣтѣнеѣче. Ачелѣашѣ кѣпѣтѣче, пентрѣ-ка сѣ пѣ поатѣ зѣче нѣмѣнѣ, кѣ леам дѣмѣвѣрѣкат дн лѣтере латѣне пѣмаѣ ка сѣ ватѣ маѣ таре ла окѣ, тѣлѣдѣмѣндѣне кѣ ел тот вате ла зрѣкѣ, дн скрѣем кѣ словеле, пѣѣ стрѣне, цѣрѣмѣцѣи аша :

1.

De ne mēte 'n vale vīnī,
Дн вале вѣн ла рѣѣл лѣн,
Ка кѣ ана лѣѣ преа кѣарѣ,
Лѣмнеде шѣ взпѣшоарѣ
Сетеа лѣпѣ сѣ тѣо стѣнг,
Кареа н' о пѣтеам с' о фѣрѣнг.
Вадѣл пѣ ера дн кале,
Чѣ дн латѣрѣ маѣ ла вале;
Сетеа тѣнеа, зрѣеа фѣорѣе,
Пентѣ'мѣ стрѣнѣеа пѣн' ла тѣорѣе.

1.

De monte in vallem venio,
In vallem venio ad rivum lenem,
Ut ipsius aqua perclara,
Limpida et satis bona,
Sitim longam exstingvam,
Qualem non poteram frangerē.
Vadum non erat in calle,
Sed ad latus magis in valle;
Sitis monet, urget fortiter,
Pectus mihi stringit usque ad mortem,

Inimicos k̄leg virtutea,
 III pre calle p̄r̄rea,
 Чѣ дитре петрїи 'н жос д̄чеа,
 Р̄p̄ide k̄r̄nd at̄ng,
 Лок̄л, v̄nde cetea 'm̄i st̄ng.
 Inima'm̄i ēs st̄ngp̄r̄nd,
 III v̄ada'm̄i d̄trep̄nd шчл.

2.

Б̄ла 'н ларгъ валѣ з̄твѣла,
 Барвѣ верде л̄п к̄лка;
 К̄пта, чї к̄пт̄нд п̄л̄п̄еа,
 К̄т тоцї м̄вцїї р̄с̄па.
 Еа д̄п ц̄п̄кї се п̄в̄еа,
 Окїї д̄п с̄с д̄др̄пта,
 Еакъ аша ворвѣ ф̄чеа:
 Doamne, Doamne, v̄ne Doamne шчл.

3.

Н̄к̄л, ф̄аг̄л, ф̄рас̄н̄л,
 М̄лт се черта д̄тре с̄не.
 Н̄че! з̄че ф̄рас̄н̄л,
 Ч̄не v̄не, п̄чї к̄л̄е,
 К̄лег̄нд шї р̄ат̄рї ф̄р̄п̄е;
 Ваї даръ de п̄леа та!
 Дар т̄з фа̄е, т̄з в̄ч̄не,
 Че 'цї воїз с̄п̄не 'н м̄нте ц̄не:
 М̄лте ф̄ере с̄т̄рашї,
 Чї преа v̄не п̄з з̄тв̄лашї;
 К̄т ц̄р̄л с' апроп̄ат.
 Ла п̄т̄м̄т теа̄ шї к̄лкат,
 Шї д̄п фок теа̄ ар̄пкат,

Дп о шкоалъ ромънеаскъ din Брашов д̄в̄ц̄ъч̄елор д̄датъ че еї ап̄к̄ гр̄матика латинъ д̄п т̄п̄ї, петрек̄нд пе ск̄рт п̄т̄аї ф̄ормеле декл̄н̄ц̄їлор, а компар̄ц̄їлор шї а комп̄ж̄гр̄лор шї препос̄ц̄їле, лї се да̄ спре трад̄чере д̄п ромънеце з̄пеле деп̄нд̄ерї к̄т с̄нт шї з̄р̄т̄гоареле:

Campi sunt virides, montes sunt alti.
 Coelum et terra, sol, luna et stellae, a Do-

Animosus colligo vires
 Et per callem continuo,
 Quae intra petras deorsum ducebat,
 Rapide currendo attingi,
 Locum, ubi sitim exstinxi.
 Animum mihi temperando,
 Et vitam integrando etc.

2.

Bela (sc. puella) in larga valle ambulabat
 Herbam viridem leniter calcabat,
 Cantabat et cantando plangebatur,
 Ut toti montes resonarent.
 Illa genua flectebatur,
 Oculos sursum dirigebatur,
 Ecce sic verba faciebat:
 Domine, Domine, bone Domine etc.

3.

Nucus, fagus, fraxinus
 Multum certant inter se.
 Nuce! dicit fraxinus,
 Quisquis venit, nuces colligit,
 Colligendo ramos frangit;
 Veh itaque pelli tuae!
 At tu fage mi vicina,
 Quae exponam mente tene:
 Multas feras saturasti,
 At haud bene ambulasti;
 Cum gelu appropingvat,
 Ad terram (pavimentum) te conculcant,
 Ad focum proiciunt,

mino Deo facta sunt. Boves, vaccae, bubali, oves, caprae, agnelli, haedi pascuntur. Tauri mugiunt, canes latrant, lupi ululant. Caput, facies, oculi, nasus, dentes, barba, humeri istius hominis sunt sana. Coxa est vitiata. Ursi, lupi, lepores, cervi, leones, vulpes, tigrides sunt animalia silvestria. Pectus, humerus, manus, cubitus, palmus, digiti, ungues tuae placent mihi. Fratres et sorores meae exspectant nos e schola. Ego sitio,

aquam limpidam ex hoc fonte biberem. Carnes crudas barbari manducant. Nucus, prunus, malus, cerasus, persicus producant fructus bonos. Surdo-mutus non audit et non loquitur. Aurum et argentum sunt metalla nobilia. Cuprum, ferrum, plumbum, argentum vivum sunt ignobilia etc. etc.

Авѣ апѣкъ професорѣ а скрѣе школарѣмор пе таблъ асемenea кѣвѣнте шѣ констрѣкциоаре, кѣнд школѣрашѣ дакъ сѣпт пѣмаѣ чева дешепцѣ, лѣ ѣаѣ ворѣва дѣн гѣрѣ шѣ се лѣнтрек знѣи кѣ алѣцѣи, кare сѣ ле традѣкъ маѣ лѣнтѣс лѣ ронтѣеще; атѣта есте де mare асемѣнаrea лѣнтре ачесте дѣбѣ лѣмѣвѣ! Шѣ апоѣ нѣчѣ лѣнтрѣ о прѣвѣнѣцѣ пѣ се кѣвѣне сѣ фѣм педрепцѣ. Сѣ не адѣчем амѣнте, де кѣте веакѣрѣ се афѣл Ронтѣнѣ десѣнaдѣи шѣ депѣрѣтацѣ дела Италѣа, шѣ тотѣп маѣ продѣчедѣне афарѣ де италѣана лѣкъ о лѣмѣвѣ, кarea сѣ фѣе аша апроапе де лѣтѣнѣе. Пе франѣеа? Нѣчѣ одаѣтѣ; кѣчѣ ка сѣ тѣчет, кѣ Франѣезѣи лѣндаѣтѣ че аѣ лѣчепѣт а шѣ кѣлѣтѣва лѣмѣва лор лѣнаѣнте кѣ 200 аѣнѣ, аѣ шѣ лѣчепѣт а лѣа тѣлѣцѣне де ворѣе латѣне, зпеле кѣрѣде аша кѣм леаѣ афлат, алтеле скѣмѣвaте дѣпѣ патѣра лѣмѣвеѣ лор, апоѣ скѣмосѣрѣле шѣ а фортелор шѣ а матерѣалѣлѣи сѣнт маѣ маѣи лѣн франѣеа, декѣт лѣн ронтѣна. —

Кѣ тоате ачестea поѣ тѣлѣцѣтѣм Длѣи Шѣллер. кѣ шѣаѣ лѣват остенеалѣ а черѣета рѣдѣчѣна зпѣи фрѣзѣмос пѣтѣр де кѣвѣнте ронтѣне маѣ лѣн тоате лѣмѣвеле Еѣропѣеѣ шѣ кѣ ачестea неаѣ скѣпат де остенеалѣ. Кѣ вреѣте вот пѣвлѣка арѣколѣл Дсале лѣнтрег.

Б—ц.

ЛѣНЦЕЛЕПѣТѣЛ Кѣ ФѣИ СѣИ.

Ѥн вѣтрѣп лѣнцелепѣт дѣпѣче шѣа лѣнпѣлѣнт кѣ скѣмпѣтaте солѣа че ѣ сѣа dat де преа лѣналѣтѣл креатор ла а са ѣвѣре лѣн лѣте, шѣ дѣпѣче фѣ модел де вѣртѣте ла тоѣи семеѣнѣи сѣи, ажѣнеѣ чѣнстѣт де кѣрѣвѣцѣи перѣи ла пѣнкѣтѣл саѣ цѣнта че цѣне лѣн легѣтѣрѣ аѣа вѣедѣи оменеѣцѣи. Ел сѣмѣцѣи, прѣп чеа дѣн зрѣтѣ кѣдере ла пат, кѣ моартеа кѣрѣпѣнд ва пѣне о етерпѣл (вечѣнѣкѣл) ставѣлѣ лѣнтре ел шѣ лѣте, лѣнсѣ сѣфлетѣвѣи чел дрепѣт пѣ сѣ лѣнгрози де лок. Кѣчѣ адѣнѣпѣнд лѣн пресѣмѣцѣреѣ аѣрѣтеле роаде че а кѣлес прѣп вѣртѣте лѣн кѣлѣторѣа вѣедѣи сале, кѣ вѣкѣрѣе вѣлѣзѣ скѣмпеле прѣпоасе че аре а лѣнфѣцѣиша ла жѣдекѣторѣл зпѣверсѣлѣи, кare цѣне лѣн тѣлѣп кѣмпѣна чеа дреапѣтѣ шѣ лѣнкѣзпѣл саѣ рѣспѣлѣтеѣе фѣе кѣрѣзѣа дѣпѣл фapтеле сале. Асфел ачест сѣфлет вѣп лѣнѣнѣнѣндѣсѣл рѣтасе адѣстѣндѣ мѣнѣтѣл, лѣн кare лѣнтоѣрѣшѣт де анѣелѣл вѣедѣи лѣшѣи ва пѣрѣсѣи кasa саѣ темпѣца трѣпeасѣл, ка сѣшѣи ѣа сѣлтаре лѣн сѣс кѣтѣре чер. Трѣпeще вѣтрѣпѣл се тѣлѣпѣи фopте тѣлѣт сѣмѣнѣндѣ о гроазнѣкѣл дѣрере лѣн ѣнѣтѣл кѣ прѣп ачестѣл кѣлѣторѣе аре а веа фаталѣл (рѣл саѣ амарѣл) пахар ал де-спѣрѣцѣрѣи сале де ѣвѣтеле фѣѣнѣе, кѣ кare а конѣедѣвѣт. Ел кемѣл лѣжѣгѣл сѣне пе зпѣл дѣн чеѣ доѣ фѣи аѣ сѣи че ера маѣ лѣн вѣцѣат шѣ лѣи зѣсе: Фѣлѣл меѣл, ѣатѣ сосеѣе чеасѣл, лѣн кare креаторѣл тѣлѣл кѣамѣл ла сѣне, прекѣт а кемат шѣ пе пѣрѣнѣцѣи меѣл, шѣ ва кемат асемenea шѣ пе тоѣи ачестѣа чеѣ веѣи ка пѣнѣе екѣлaдѣи лѣн лѣтеа ачеста пѣлѣнѣ де дѣрерѣи, че лѣвѣтaдѣи де амѣцѣитоареле дешертѣчѣнѣи, зѣмѣлѣл рѣтѣчѣндѣсѣл пе скѣмѣвѣтоареле шене але еѣл, пѣлѣл *

че ажѣнг ла грозавѣл термин, дн каре прин
моарте се дѣ пѣтере отѣлѣи а рѣне днѣ-
некосѣл вѣл че опреце не орѣ каре акѣм
де а нѣ пѣтеа ведеа лѣтеа чеа поаѣ лѣ-
минатѣ де адевѣрата феричире, дн каре вир-
тѣтеа пѣмаї, дѣче сѣфлетеле челор дрепѣдї
алешї ка грѣѣл дїн негїнѣ. Тотдеодатѣ
кѣпоск де а теа даторїе а'дї днкѣношїнѣа
кѣѣтетѣ меѣ, дн че кїп дореск а вѣ дн-
пѣрѣдї авереа че ам. Тоатѣ стареа че прин
дреаптѣ мѣнкѣ ам агонїсїто, вої а'дїо
лѣса пѣмаї дїе де мошѣенїре, кѣ статорнїкѣ
дндаторїе де а нѣ днпѣртѣшї кѣ нїмїа
не фрателе тѣѣ.

Пентрѣ че татѣ? — Дн прекѣртѣ а-
честа кѣ мїраре — пѣї асѣпрѣ'мї о аша
греа дндаторїе, дн време че кѣпоск кѣ
їнїма теа мѣ ва авате дїнтрѣнса, їа нїчї
одатѣ нѣ ва сѣферї а недрептѣдї нїчї кїар
не стрѣнї, прекѣм не порѣпчеце релїцїа,
кѣт маї вѣртос не фрате меѣ, каре дѣпѣ
дрепт кѣвѣнт мерїтѣ а фї шї маї мѣлт
ажѣтат де враѣѣл пѣрїптеск, ка вѣл че
дїн непорочїреї, патѣра нѣ ла днѣестрат
кѣ ачеле таленте че л'ар фаче вреднїс де
а се пѣтеа кївернїсї сїнгѣр. Еѣ вѣнѣл меѣ
пѣрїпте, мѣ мѣлѣѣтеск не чеа че сѣнт,
шї пѣдеждѣеск дн пѣтереа днвѣѣѣтѣрїлор
шї а вѣнеї крещерї че аї днгрїжїт а'мї
де, а пѣтеа їзвѣтї маї вїне, декѣт дѣнса
дн лѣте спре амї фаче лок капѣлѣї, фѣрѣ
сѣ фїѣ аша мѣлт днпревѣїнѣат де ажѣто-
рѣл тѣѣ ка слѣѣѣногѣл меѣ фрате, каре
фѣрѣ асеменеа мїжлоаче нѣ ва пѣтеа трѣї
шї ва перї дн непорочїре.

Те асѣлматїѣ кѣ рѣѣдаре шї кѣ маре
плѣчере драгѣл меѣ фїѣ, вртѣ а зїче вѣ-
трѣнѣл татѣ; кѣ кѣт сѣфлетѣ'дї с' аратѣ
атѣт де ѣенерос дн виртѣте пентрѣ фра-

теле тѣѣ, кѣ атѣт їнїма'мї салтѣ де вѣѣѣ-
рїе вѣѣѣнд роаделе че аѣ проѣѣс остенеа-
ла шї сїлїнѣа че ам авѣт кѣ тїне. Деа
Дзеѣ ка шї чеїмалѣдї пѣрїнѣдї дїн лѣте прин-
сїлїнѣа ла днвѣѣѣтѣрѣ а фїлор лор се
поате ажѣпѣе ла ачест град де мѣлѣѣтїре
шї де феричире! Дар кѣ тоате ачестеа, ка
сѣ те днкрѣдїнѣезѣ, кѣ еѣ нѣ дїн крѣзїме
нїчї дїн не драгосте воїс сѣ депѣртѣзѣ не
фрате тѣѣ дїн дрепѣл че мерїтѣ а фї дн-
пѣртѣшїт, їатѣ дїдї мѣртѣрїеск кѣ атѣт
дїн днвѣѣѣтѣрїе че ам сѣвѣѣршїт дн вїа-
ѣа теа, кѣт шї дїн мѣлта есперїїнѣѣ че
ам деспре лѣте, кѣпоск кѣ мѣлт маї вїне
днпрежѣрѣрїе еї, декѣт тѣ каре де акѣм
днїнѣте пѣшѣшї дн астѣ сїпїоасѣ кѣраре,
шї нѣ подї а'дї фаче нїчї чеа маї мїѣѣ
їдее деспре дѣнса, кѣ кѣте валѣрї аї а те
лѣнта п' ачѣастѣ маре фѣрѣ марѣнї, че
адесеорї днфѣрїатѣ де вїфоре шї де фѣр-
тѣнї фаче кїар дн мїжлокѣл верїї вїѣдїї
оменеѣдї, а се веѣѣежї фѣрѣ време чеї маї
фрѣмошї грандафїрї! Афѣл копїлѣл меѣ,
кѣ нѣ аї дрепт а пѣртїнї не фрате тѣѣ,
кареле кѣ пѣѣїна лѣї днвѣѣѣтѣрѣ сѣнт
фоарте сїгѣр, фаворат фїїнд маї мѣлт де-
кѣт тїне де дестїн (порок саѣ врзїтоаре)
ва пѣтеа трѣї дн соѣїетате; кѣчї ел ва
гѣсї лесне маї мѣлте капете асеменеа до-
вїточїеї лѣї (пентрѣ-кѣ ачестеа сѣнт челе
маї еѣтїне) сѣ ва зпї дн слѣѣѣѣнї шї ва
петрече мѣлѣѣтїт кѣрсѣл вїѣдїї сале, їар
тѣ фѣтѣл меѣ прин дналтеле кѣношїнѣдї,
кѣ каре ешї днѣестрат, нѣ веї пѣтеа їзвѣтї
дїн прїчїна грелелор днпреїѣѣѣрѣї че аї а
днїтїмпїна не калеа вїѣдїї. Де ачѣеа фоар-
те мѣлт мѣѣхнїт дн сїнеї, мѣ кѣпоск да-
тор а днгрїжї де вїїторѣл тѣѣ. Талентеле
че те фак а фї деосевїт дїнѣре чеї де рѣнд,

нъ възврѣ, дар тотдеодатъ иніма'тї пажн-
не шї сѣспїнъ греѣ темжндѣсѣ ка съ нѣ
ѳї непорочїт, шї тѣрїмеа сѣфлетѣлвї тѣѣ
нїчї одатъ п'о съ те днрѣдѣе а те жосї
снре а те знї кѣ вїдїѣл лѣтї че лангѣ веа-
тѣ де амѣдїтоарелеї зѣдѣрїчїї; нїчї кѣ
веї пѣтеа вреодатъ прїп тоате сїмїделе
че веї пѣне, а траѣе ла сїнедї саѣ а адѣче
лѣтеа дн дреантѣ кѣпнїдїдѣ, ка съ вазѣ
маї лїмпедѣ дрѣмѣл че тревѣе съ апѣче
снре а ажнѣе ла адеврѣтата фѣрїчїре, пен-
трѣ наре днсетатъ сѣспїнъ де атѣтеа веа-
нїрї шї нѣ о поате гѣсї. Тѣ дн веї дрѣ-
гѣл меѣ ѳїѣ, ачест дрѣм пардосїт кѣ пе-
сстемате, тѣ дн сїмїдї шї паркѣ л'аї шї нї-
пѣї прїп пѣтереа 'палтѣлвї тѣѣ ценїѣ; дар
лѣтеа нѣ'л vede; лѣтеа е атѣт де днѣ-
некатѣ дн сїмїцѣл еї, шї атѣт де жос кѣ-
зѣгѣ, днѣт і се наре кѣ греѣ де а съ
лѣса съ се трагѣ тѣкар де чеї днзестрацїї
кѣ окї пѣтрѣнзѣторї кѣтре ачѣастѣ фѣрїчї-
ре днтокмаї ка орвїї че се кѣртѣеск де
алдїї пе дрѣмѣл чел дрепт ка съ нѣ казѣ
дн гронї.

Іатѣ дар фатала прїчїнъ че фаче не
асеменеа оаменї съ казѣ сѣпт зра шї гоа-
на рѣзѣдїї оменѣдїї. Кѣте трѣде! кѣте
мѣченїї шї кѣте педенсе днгрѣзїтоаре пер-
дѣрѣ пе мѣлте капете лѣмїпате, каре се
рѣзѣвоїрѣ днзадар де а рѣне вѣлѣл днѣне-
кат дѣпѣ окїї лѣтеї прїп мѣнѣтѣтоареле
лор днвѣдѣтѣрї, ка съ вазѣ днпїнте зн
орїзон маї сенїн. Днѣсншї мѣнѣтѣторѣл
днжосїндѣсе дїп мѣрїмеа са, лѣѣ кїп де
ом ка прїп граїѣ овїчнѣїт сѣї повѣдѣїаскѣ
пе оаменї шї съ ле аратѣ калеа че тревѣе
съ апѣче де вор вої а ѳї фѣрїчїдї; кѣ кѣ-
те трѣде фѣ сїмїт а пѣрѣсї лѣтеа, кѣнд
вѣзѣ кѣ сѣпт ачѣастѣ фїгѣрѣ оменѣаскѣ

заче днѣсншї сатан ачел мїнїстрѣ ал тар-
тарѣлвї, че днѣсѣфлѣ не днѣчетат зрѣ кѣтре
дѣмнезеїре шї вражѣѣ днѣтре оаменї ка з-
нѣл пе алтѣл съ се мѣнѣчѣаскѣ шї дн е
терн съ се адапе кѣ венїн! Мѣрїторїї нѣ
цїѣрѣ прецїї ачест соаре ал дѣмнезеїреї
че венї ка дїп днѣтѣперекѣл попцїї сѣї лѣ-
тїне снре а vedeа дн ел пе днѣсншї креа-
торѣл лор шї сѣї deа чїнстеа че і съ кѣ-
венеа. Кѣ мѣченїе шї батжокѣрѣ дн де-
терѣ морцїї, атѣт де мѣлт лѣтеа оарѣѣ
цїїѣ сѣ нїмїчѣаскѣ о сѣїдѣненїе атѣт де
маре! Кѣте пїлде, кѣте мїнѣнї днведѣ-
рате лї се арѣтарѣ, шї ініма лор чеа де
пїатрѣ нѣ пѣтѣ сѣ се деснїче, ка съ інѣтре
дн трѣнса крѣдїнѣа че тревѣїа. Атѣт де
мѣлт лѣтеа копрїнсѣ де днѣтѣперек, фѣ
кѣфѣндатѣ дн авїсѣл нїмїкѣлвї! Аша дрѣ-
гѣл меѣ ѳїѣ, дака зн сїнгѣр Дѣмнезеї кѣ
аша пѣтереаре маре шї некопрїнсѣ де мїн-
теа оменѣаскѣ, фѣ атакат шї днпїнс пѣлѣ
ла рѣстїгнїре, зн ом че прец поате съ аї-
ѣѣ дн окїї челорлалдїї, кѣнд ле ворѣѣе
адеврѣл? Дїспрец, зрѣ, шї етернѣ гоанѣ
дїп партеа лор! Ох! фїѣл меѣ, кѣт де мѣлт
сѣ нечїнстѣе вїсерїка крѣцїнѣѣ, кѣнд а-
семенеа сѣфлете інгрѣте дндрѣзнѣск а кѣл-
ка прагѣл еї шї се аратѣ кѣтре чеїлалдїї
кѣ цїїѣ а рѣспекта челе сѣїнте. Нѣ, дн е-
терн еї сѣпт дншелѣторї! Днзадар ле стрї-
гѣ пе тоате зїмеле ла зрѣкї: іѣвїдїѣѣ шї
фїдїї вїртѣонї, адекѣ авѣдїї раїѣл дн фа-
черї де вїне, шї знїдїѣѣ пе калеа вїедїї,
де вредї а ѳї фѣрїчїдї: кѣчї асеменеа мон-
цїрї, прїп челе маї крѣде фанте, пе тоате
мїнѣтеле рѣстїгнѣск пе Іѣсѣл пострѣ, че а
зїс прїп мѣнѣтѣторѣл сѣѣ кѣѣнт, кѣ нѣ-
маї прїп вїртѣте нї се вор дескїде зшїле
раїѣлвї.

Тоате ачестеа фїѣле, свѣт нїде прї-
чинї греле, каре дѣкъ нѣ ле кѣпощї, шї
каре аѣ а те фаче де а фї дѣ некѣрматъ
лѣптъ кѣ лѣмеа. Лѣпта ва речї инициле
оаменїлор де орї че драгосте, ва спорї
диспредѣл лор кѣтре тїне, шї те ва фаче,
ка пѣрѣсїт де орї че тѣлгѣере, съ трѣїедї
ка зп стрейн рѣтѣчїт дѣ мїжлокѣл зпѣї
пѣстїѣ грозав, прївїнд ла ачесте трѣпѣрї
де карне вїе ка ла нїде копачї сълѣватїчї-
мѣдї, сѣрзї шї не дѣцелегѣторї ла гла-
сѣл проведїнщї чеї кеамъ ла тѣлпѣїре;
пентрѣ каре кѣ тѣлхпїре, кѣ п'аї пѣтѣт сѣдї
дѣдеплїнещї солиа чеїдї с'а дат, аї а пѣшї
дѣ ачест очеан ал вїедїї желїнд крѣзїмеа
соартеї че прїгопеще атѣт де тѣлт пеа-
мѣл оменеск.

Аша, крещїнѣл адевѣрат шї лѣпїнат
де дѣалтеле кѣпощїнщї е зрїт а фї дѣ е-
терпѣ рѣзвоїре кѣ лѣмеа, не каре съ не-
воеще а о кѣлтїва шї а о сѣї не челе дїп-
тѣї трепте але чївїлїзацїей ка съ поате фї
ферїчїтѣ. Ел щїе преа вїне, кѣ патрїа лѣї
нѣ есте аїчї, шї ка зп стрейн, кѣ диспред
прївїнд ла тот че нѣ е статорнїк, тоаро
орї кѣнд вѣкѣрос апрїне де дорїнщѣ де
а'шї дѣкѣзѣла дрѣмѣл сѣѣ кѣ славѣ прїп
фанте лѣздате.

Ачестеа превѣзѣндѣле, кѣпоск кѣ аї
маре тревзїнщѣ де а фї тѣлгѣїат прїп а-
жѣторѣл пѣрїпѣтеск, фѣрѣ а те лѣса сѣ фїї
прада пѣзвїнщї ла тѣлїнї стрейне, каре тот-
деазѣла дѣї ва рефѣза ажѣторѣл лор.

Тѣ пѣпѣ акѣм аї трѣїт сѣпт арїнїле
меле; хайна меа дїа слѣжїт де зѣврѣ, ка
сѣ нѣ те атїнѣ нїчї разеле соарелѣї; теаї
десѣтат кѣ тоате ферїчїрїле че сѣпт ер-
тате невїновадїлор прѣпчї дѣ брадѣл пѣ-
рїпѣтеск; нїчї о фїїнщѣ де сѣпт чер крѣзѣ

кѣ нѣ ша дѣпгїжїт маї кѣ дѣрере де иници-
де нѣскѣдїї сѣї, прекѣм еѣ де вої, шї аѣѣ
трѣїт аша де вїне, дѣкѣт ачестѣ времѣ
о пѣтедї пѣтї, кѣнд вѣдї ажѣпѣе дѣ вѣр-
вѣдїа воастрѣ веакѣл чел де зѣр, дѣ каре
сѣпт зѣвѣра пѣрїпѣтескѣ тодї копїї сѣпт
скѣтїдї де грїжїле че вѣещеск фрѣпдїле
каснїчїлор, шїї адапе кѣ венїп прїп мѣл-
те реме дѣтѣмплѣрї че дѣтїмпїнѣ не ка-
леа вїедїї.

Крѣде дар чеаа че зїче пѣрїпѣтеле тѣѣ
шї сѣпзпете воїнщї лѣї; іа сѣпт стѣвѣл-
пїредї ачестѣ богатѣ моуценїре; еа те ва
скѣтї д'а авеа тревзїнщѣ де тѣлпѣ стрейнѣ,
шї дѣї ва слѣжї дрѣпт арїнї ка сѣ подї
зѣвѣра орї знде дѣї ва плѣчеа дѣ копрїп-
сѣл ачестѣї глов, сѣ проповѣдѣещї адевѣ-
рѣл шї воїа преа дѣналѣлї стѣпѣл прѣ-
сте лѣмеа че акѣм наре кѣ доарте дѣ а-
вїсѣл дѣтѣперекѣлї. Ачестѣ фантѣ дра-
гѣл меѣ фїѣ, дѣї ва да мерїтѣл де а фї дѣ-
кѣпѣнат кѣ слава ферїчїрїлор де сѣс, знде
прекѣм зїк, вїртѣтеа дескїзѣнд зшїле раїѣ-
лѣї дѣче сѣфлетеле челор дрѣпдї.

X. I—e.

Ф А Б Ъ Л Ъ.

Зп дѣран мерѣнд кѣ фїре,
Пре лѣпѣ о леспѣде,
Азѣеа о глѣсѣїре,
Де сѣпт пеатрѣ репѣде,
Зїкѣнд: Омѣле! фѣ вїне,
Де тѣ скоате дела рѣѣ;
Нѣ трече не лѣпѣ тїне,
Вѣзѣнд, кѣ п'ам дѣкѣтрѣѣ.
Нѣмаї пеатра о рїдїкѣ,
Шї зшор тѣ веї скѣпа,
Фѣ вїне кѣ м' есте фїрїкѣ,
Кѣ еѣ аїчї воїѣ крѣпа!

Деці фькандвѣсѣ мѣл,
 Омѣлѣ непорочѣт,
 Рѣдѣ пеатра дѣн сѣл,
 Де п' зп шарне 'пколъчѣт,
 Къ ера зп шарне таре,
 Че сѣпт пеатрѣ аѣ зькѣт,
 Шѣ ел демеа аша таре,
 Дѣволѣл префѣкѣт.
 Зѣсаѣ: Омѣле крещѣне!
 Акѣм дакѣ маѣ скѣпат,
 Еѣ съ те тѣлѣнк не тѣне,
 Къ гроапа цѣ о аѣ сѣпат.
 Зѣсаѣ омѣл: „Н'аѣ дрептате!“
 Къ еѣ вѣне д'ам фѣкѣт.
 Іар шарпеле: „Ба нѣ фрате!
 Къ дрептатеа с'аѣ трекѣт,
 Н'аѣ азѣт, кѣм съ зѣче:
 „Фѣ вѣне ш' адеаптѣ рѣѣ!
 Шѣ чѣне поате съ стрѣче,
 Ледеа дѣнѣ дрептѣл тѣѣ?
 Зѣсаѣ омѣл: „Ба стѣѣ фрате!“
 Дѣтѣѣ съ не жѣдекѣм:
 „Къ фѣрѣ нѣчѣ о дрептате,
 Аша нѣ не дѣпѣкѣт.“
 Саѣ дѣс еѣ шѣ дѣгреварѣ,
 Пре возл, че зѣче ел?
 Кѣм съ грѣѣнде дѣн царѣ?
 Тот ка шарпеле мѣнел?
 Бозл кѣ а са простѣе
 Аѣ зѣс: цѣѣ вѣне шѣ еѣ,
 Кѣм мѣ с'аѣ фѣкѣт шѣ мѣе,
 „Фѣ вѣне ш' адеаптѣ рѣѣ!
 Къ еѣ м'ам стрѣкат кѣ жѣгѣл,
 Шѣ дестѣл м'ам остевѣт,
 Пѣртатѣм карѣл шѣ пѣлѣл,
 Пѣпѣ ам дѣвѣтрѣпѣт.
 Акѣм вор сѣ'мѣ рѣспѣлѣаскѣ,
 Ка шѣ пѣлеа сѣ м' о ѣа,
 Къ зѣмѣл сѣ тѣ белеаскѣ,
 Сѣ м' тѣлѣнѣе карнеа теа.
 Зѣсаѣ шарпеле; Крещѣне!
 Веѣл акѣм, кѣ тѣ ам рѣмас?
 Зѣсаѣ омѣл: Ба нѣѣ вѣне.
 Къ еѣ съ маѣ фак зп пас.
 Воѣз сѣ рѣдѣк жѣдеката,

Ла зп алт жѣдекѣторѣс;
 Нѣ съ потрѣвѣще плата,
 Дела зп дѣшелеѣторѣс.
 Дѣтреварѣ шѣ не калѣл:
 Дар ел кѣ паѣма лѣѣ,
 Аѣ зѣс тот дѣнѣ капалѣл,
 Хотѣрѣрѣѣ возлѣѣ,
 Зѣкѣнд: Еѣ тѣ пѣртам вѣне,
 Кѣнд дѣн вѣестрѣ вѣлкам,
 Сѣ фѣлеа омѣл кѣ тѣне,
 Кѣнд тронѣѣам шѣ жѣнат.
 Даѣ м'аѣ ловѣт о тѣсѣ,
 Шѣ дѣпѣче м'ам спетѣт,
 Шаоа зп дѣган дѣмѣ пѣсѣ
 Ла корт фоарте пѣчѣнетѣт.
 Пѣртѣнд кортѣл не спѣнаре,
 Кѣ тотѣл м'аѣ дѣпелат,
 Даѣ м'ам стрѣкат маѣ таре,
 Кѣпѣлор м'аѣ лепѣдат.
 Шарпеле сѣ тѣлѣтѣмѣе,
 Дар омѣл шѣ маѣ дѣн сѣс,
 Апеллаѣѣе поѣтеѣе.
 Апоѣ ла отар саѣ дѣс.
 Отарѣл аѣ зѣс: Дрепт арѣ,
 Шарпеле: кѣ еѣ фѣѣеам,
 Ка фѣлѣрѣл фоарте таре,
 Шѣ вѣнатѣл дѣл прѣндеам.
 Іар акѣм кѣзѣндѣ'мѣ дѣнѣѣ,
 Нѣмаѣ почѣѣ прѣнде вѣнат,
 Шѣ ла времеа непѣтѣнѣѣѣ,
 Лѣпѣгѣ фок п'ам маѣ ернат.
 Шѣ м'аѣ скос акѣм ла платѣ,
 Ка сѣ'мѣ деа зп глорѣ дѣн кап.
 Кѣ ачасть жѣдекатѣ,
 Сѣ лас лѣмеа шѣ сѣ скап.
 Вѣзѣнд омѣл кѣ фаворѣл
 Нѣ і саѣ фѣгѣдѣѣт,
 Чѣ ледеа тот кѣ топорѣл,
 І саѣ проповедѣѣт.
 Аѣ рѣдѣкат жалѣѣ таре,
 Кѣ рекѣрс деосевѣт,
 Ла о вѣлпе, кѣтре каре
 Шарпеле даѣ аѣ ворѣѣт.
 Ста шѣ ѣа сѣ дѣтѣреаскѣ,
 Пре ачел дѣлѣверат,

Пъпъ отъла съї шоптеаскъ,
 Лъкръла маї адевърат.
 Зікжнд: Тъ възпе къ мінте!
 Къдїці дела мїне дар,
 Черчетеазъ маї пайнте,
 Къ пъ'ці ва фі дъзадар.
 Черчетеазъ лъкръла віне,
 Ші везі къ сжнт асвпрїт,
 Те роу, скапътъ пе мїне,
 Де шарне, къ сжнт перїт!
 Чїпчїзечї де гїні тот грасъ,
 Ам, ціле фъгъдъеск,
 Съ вї къ мїне акасъ,
 Тоате ці ле дъръеск.
 Аної възпеа черчетеазъ
 Пре шарне, знд' аъ зъзът?
 Л'аъ пъс аколо, съ вазъ,
 Към зъчеа? към аъ фъзът?
 Аша шарпелеї аратъ
 Фашта са, ка зп мїшел,
 Ші фъ пеатра ръстърпатъ,
 Дїп порънкъ, іар пе ел. —
 Дечї іаъ зіс възпеа къ мінте:
 О тъ шарне дїделепт!
 Аїчі шедеаї маї пайнте?
 Дакъ п'аї авът дїрепт,
 Ачі съ шезї тъ маї віне,
 Дпкъ пре кжт аї шезът,
 Ші те жъдекъ пре тіне,
 Къ аша ці саъ къзът.
 Дечї саъ дъс къ възкрїе,
 Възпеа къ отъла скъпат,
 Ка дела о лотерїе,
 Пре каре о аъ къдїгат.
 Ші ла каса са възжндо,
 Отъла пре възпеа, съї деа,
 Де тоці кжїні апържндо,
 Съї деа че і съ къдеа.
 Мзіереа отълзі іатъ,
 Възжнд пре възватъ еї,
 Іаъ грїт аша дндатъ:
 Ънде зъвлї? шї че вреї?
 Ш'аъ спъс отъла дпжтплареа,
 Мзерїі сале де лок,

Ші кжткъ ла ел скъпареа,
 Възпеа іаъ фост къ порок,
 Къ еа л'аъ скъпат дїп гъра,
 Шарпелзі афърїсіт,
 Пре каре дпвъгътъра,
 Лзі іаръ л'аъ педепсіт.
 Ші саъ легат съї пльтеаскъ,
 Възпеї пентръ вімеле
 Фъзът, ка съї дървіаскъ
 Еї тоате гїнеле.
 Зїсаъ мзіереа: Че'мї насъ?
 Дакъ тъ аї пезвїт?
 Тъ съ фїй шезът акасъ,
 Съ пъ зъвлї копченїт.
 Тъ п'аї авът пїчі о віпъ,
 Ші ка зп пезвї гръещї,
 Къ тъ п'аї пїчі о гїнъ,
 Ші п'аї съ фъгъдъещї.
 Дар іа гїнеле теле,
 Нъ ле ва пътеа гъсі,
 Къ аре еа възпъ пеле,
 Каре съ ва аргъсі.
 Аша мзіереа апрїнсъ,
 Къ вїкленгъ съ гжндеа,
 Ші іаъ дъс гїна прїнсъ,
 Ка кжнд ва ка съ і о деа.
 Възпеа възнд съ о анъче,
 Мзіереа аъ звелтїт,
 Съ пъ поатъ съ дпвзче,
 Къ тжпа ш'аъ дпвжртїт,
 Ші къ тъчка пъстратъ,
 Дп ван віне о аъ ловїт,
 Аша шї еї пентръ платъ,
 Аша і саъ погрївїт.
 Атгнчі мърїнд възпеа зісъ:
 Ба шарпеле дїделепт,
 Іаъ фост ворва сжжптъ скрїсъ,
 Къ ел тот грысъ дрепт.
 Аша съ шї повестеде:
 Фъ віне ш' адеантъ ръї!
 Іатъ към съ ръспльтеде,
 Аша ам зъвлат шї еї.

I. Барак, Трансл.